

ЗА ПРИОБЩАВАЩАТА КЛАСНА СТАЯ В ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

Проф. д.п.н. Дора Левтерова-Гаджалова
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

Монографичният труд „Приобщаващата класна стая в образователна среда“ на гл. ас. д-р Ваня Сивакова¹ е в обем 183 страници, от които основен текст – 171 страници. Авторката използва 69 литературни източника – 26 на латиница, 15 на кирилица и 28 интернет източници (на кирилица и латиница). В структурно отношение монографията е композирана от увод, три глави, заключение и литература.

Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи в монографията

В монографията гл. ас. д-р Ваня Ангелова Сивакова разглежда изключително актуална и необходима проблематика както в научно-теоретичен, така и в практико-приложен аспект. В увода още авторката отбелязва и обяснява актуалността и навременността на появата на монографичния труд.

Образователните системи по света са поставени пред предизвикателството да осигурят ефективно образование за всички деца, което води до повишен интерес към идеята за приобщаващо образование. То изисква да бъдат създадени оптимални педагогически условия, подкрепяща среда и позитивен педагогически климат, които да подпомогнат приобщаването и развитието на децата. Това е възможно със създаването на приобщаваща класна стая. В този контекст, д-р Сивакова извежда съвсем навреме монографичния си труд.

Монографичният труд разглежда концепцията на приобщаващото образование и ползите от него, дава се определение за приобщаваща класна стая, описват се подробно функциите на приобщаващата класна стая – физическо, социално и академично приобщаване. Разглеждат се фактори във и извън класната стая, които влияят върху обучението, като дизайн, комфорт, вид на мебелите, цвят на стените, организацията на местата и др. Дават се препоръки за спазване на универсалния достъп до информация. Споменават се приобщаващи стратегии като използване на съвместното преподаване, асистирани технологии и др. Подробно се разглеждат индикатори за развитие на приобщаваща класна стая.

В монографията е представен дизайнът на емпиричното изследване – цел, задачи, обект, предмет, хипотези, методи, участници и организация. В приложение е представен въпросникът, използван в емпиричното изследване.

Целта на изследването, представено в монографията, е да се разработи и апробира модел на приобщаваща класна стая за повишаване ефективността на образователния процес.

Представени са резултатите от емпиричното изследване по използваната методика по всички въпроси от създадения за целта въпросник. Направени са анализ и дискусия на получените резултати. Анализирани са резултатите на скалата за приобщаваща физическа среда. Предложен е модел на приобщаваща класна стая.

В заключение д-р Сивакова извежда в структуриран и обобщен вид актуалността на проблематиката в областта на образованието и създаването на приобщаваща класна стая за повишаване ефективността на образователния процес. Формирани са теоретико-приложни изводи и препоръки.

Методология и методи на изследването, осъществено в монографичния труд

Използвани са методи на теоретичните и емпиричните изследвания, както и статистически методи за анализ на резултатите. В контекста на теоретичното проучване метод на изследването се явява сложен систематичен теоретичен анализ и синтез в рамките на проучването на изследователския проблем. Теоретичното изследване и анализът на литературните източници по проблематиката са насочени към използвани основни понятия, функции на приобщаващата класна стая, фактори на средата свързани с ученето и приобщаването.

Значимост на монографията за науката и практиката

Монографията на д-р Ваня Сивакова е с научни приноси в областта на приобщаващото образование. Изследваните и представени проблеми и теми са актуални и значими за теорията и практиката в различни сфери на приобщаващото образование.

Положителните черти на монографичния труд могат да бъдат обобщени в няколко основни момента:

- значимост и актуалност на разработената проблематика;
- задълбочен теоретичен анализ на функциите на приобщаващата класна стая и факторите, влияещи на ученето;
- комплексен преглед на физическото, социалното и академичното приобщаване в училищното образование;
- създадена скала за приобщаваща класна стая;
- предложен модел на приобщаваща класна стая.

Монографичната разработка на гл. ас. д-р Ваня Сивакова попълва ниша в научното и приложното пространство и отправя предизвикателство за организиране на приобщаващата класна стая, която да отговори на разнообразието на стиловете за учене и потребностите на учениците.

Монографията би послужила на всички студенти, които изучават дисциплините приобщаващо образование и приобщаваща класна стая, на всички бъдещи учители и за всички, които проявяват интерес към проблематиката. Както и на всички настоящи учители, които искат да направят класната стая приобщаваща и да повишат ефективността на образователния процес.

ЛИТЕРАТУРА

СИВАКОВА, В., 2022. Приобщаващата класна стая в образователна среда. Пловдив: Университетско издателство „Паисий Хилендарски“, ISBN 978-619-202-755-1.

REFERENCES

SIVAKOVA, V., 2022. The inclusive classroom in an educational environment. Plovdiv: Paisii Hilendarski University publishing, ISBN 978-619-202-755-1.

ABOUT THE INCLUSIVE CLASSROOM IN AN EDUCATIONAL ENVIRONMENT

✉ **Prof. Dora Levterova-Gadjalova, DSc.**

ORCID iD: 0000-0003-4852-3452

Faculty of Pedagogics

University of Plovdiv

Plovdiv, Bulgaria

E-mail: doralg@uni-plovdiv.bg